

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-75/14-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Troubelice, příspěvková organizace
Sídlo	783 83 Troubelice 336
E-mail právnické osoby	mstroubelice1@volny.cz
IČO	75 028 883
Identifikátor	600 139 697
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Věrou Poštulkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Troubelice, 783 83 Troubelice 352
Místo inspekční činnosti	783 83 Troubelice 336
Termín inspekční činnosti	22. – 24. leden 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Trojtřídní mateřská škola (dále „škola“ nebo „MŠ“) s celkovou kapacitou 70 dětí není ve školním roce 2013/2014 zcela kapacitně naplněna. Ke dni inspekce bylo k předškolnímu vzdělávání zapsáno 66 dětí, v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce bylo 24 dětí, včetně jednoho dítěte s odkladem povinné školní docházky (dále „OPŠD“). Třídy jsou věkově homogenní po 25 a 24 dětech, 17 dětí je zařazeno ve třídě dětí nejmladších.

Součástí subjektu je školní jídelna - výdejna pro stravování dětí, jídlo škola dováží ze základní školy v těsné blízkosti. Provoz MŠ je od 6:00 do 16:00 hod., úplatu za předškolní vzdělávání škola nevybírá.

Možnost posouzení realizace a organizace vzdělávání ve třídách byla v době konání inspekce částečně omezena nižším počtem přítomných dětí z důvodu jejich vysoké nemocnosti.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Vzdělávání v MŠ zajišťuje pět pedagogických pracovníků (z toho 4 kvalifikované se středoškolským vzděláním včetně ředitelky) s celými úvazky a dvě pracovnice provozní. Nekvalifikovaná (zároveň od září školního roku 2013/2014 nově přijatá) učitelka si aktuálně doplňuje kvalifikaci na vysoké škole a do práce zavedeného kolektivu vnáší nové podněty získané ze studia a konzultací s učitelkami z jiných mateřských škol.

Ředitelka MŠ působí ve funkci dlouhodobě (od roku 1990), čemuž odpovídá jednoduchý styl řízení založený na dobré osobní znalosti všech pracovníků. Vzájemné předávání informací o pedagogickém procesu probíhá uvnitř MŠ především neformálně. Kromě hospitační a kontrolní činnosti ředitelky školy chybí učitelkám potřebná zpětná vazba o kvalitě jejich činnosti (tato skutečnost se zčásti projevila mimo jiné i v průběhu inspekčních rozhovorů). Zapojování pedagogů do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) bylo v posledním období spíše sporadické a bylo méně zaměřeno na získávání znalostí a dovedností v oblasti nových přístupů k předškolnímu vzdělávání. V určitých oblastech (např. při organizaci stravování dětí, plánování a vyhodnocování vzdělávání) bylo patrné setrvávání na zavedených stereotypech, na něž jsou učitelky zvyklé, aniž by hledaly nové různorodé či inovativní postupy.

MŠ je situována v klidné části obce blízko přírody v jednopatrové budově, nedisponuje bezbariérovým přístupem. V areálu je dobře vybavená, prostorná a udržovaná školní zahrada. Ve sledovaném období MŠ částečně zkvalitnila materiální podmínky pro vzdělávání dětí, kromě běžné údržby budovy byly v roce 2013 kompletně zrekonstruovány a vybaveny prostory třídy pro nejmladší děti v prvním poschodí, další dvě třídy jsou vybaveny udržovaným starším nábytkem, nabídka herního i didaktického materiálu je průběžně doplňována.

Škole se daří úspěšně rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci dětí. Mimo běžné formy (třídní schůzky, individuální konzultace) organizuje škola rovněž společné programy pro děti a rodiče, mnoho akcí rodiče materiálně podporují.

Ve třídě nejstarších dětí učitelky pravidelně zařazují (2x v měsíci) dětskou jógu, děti se rovněž věnují sborovému zpěvu zaměřenému na lidové písně a tance, děti vystupují v průběhu roku na společných akcích spojených s tradičními slavnostmi a svátky.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Škola – dílna lidskosti“ škola zaměřila na podmínky vesnické MŠ (aktivní vnímání přírodního prostředí, prosociální chování). ŠVP PV mateřská škola částečně upravila

a doplnila (na základě textové analýzy provedené Českou školní inspekcí bez návštěvy školy v roce 2009). Jeho aktuální verze však stále nebyla v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“), v programu chyběla charakteristika jednotlivých tříd, formy a metody předškolního vzdělávání, vzdělávací obsah nebyl zpracován formou ucelených integrovaných bloků (bloky neobsahovaly vzdělávací nabídku, očekávané výstupy ze vzdělávání), evaluační systém nebyl nastaven jako proces zjišťování a vyhodnocování kvality a potřeb školy.

Podmínky pro naplňování cílů ŠVP PV jsou na požadované úrovni, průběžně jsou zlepšovány. ŠVP PV je potřeba dopracovat.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Třídní plánování, zaměřené na jednotlivé výchovy (dle koncepce stávajícího ŠVP) korespondovalo převážně s předmětově orientovaným vzděláváním, což se projevilo ve využívání spíše tradičních forem a metod vedoucích děti více k plnění úkolů stanovených učitelkou, dodržování denního řádu s pravidelným střídáním činností, jež dětem méně umožňovalo samostatné rozhodování a možnost výběru z více činností. Přesto, že se učitelky snažily dětem připravovat vhodné vzdělávací prostředí, pro děti podnětné a obsahově zajímavé, nedařilo se jim zatím při plánování a realizaci zcela uplatňovat integrovaný přístup v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.

Ve všech třech třídách se dařila hlavně volná hra, ve třídě nejstarších dětí (přítomno ale pouze 12 z 25 zapsaných dětí) praktické činnosti podporované běžným materiálním vybavením. Záměry ŠVP PV byly v praxi naplňovány zejména v oblasti podporujícího a vstřícného pedagogického přístupu učitelek, důrazem na pozitivní klima a pěkné vzájemné vztahy. I když ve všech třídách bylo v době konání inspekční činnosti málo dětí, bylo možné vysledovat kvalitní spolupráci mezi dětmi navzájem i snahu učitelek využívat individualizované formy vzdělávání a praktickou cílenou podporu dětí vzhledem k jejich potřebám. Učitelky ve vzdělávání upřednostňovaly převážně učení dětí činností, méně prožitkem, vhodně podněcovaly děti ke kvalitní manipulaci s materiály, správnému zacházení s psacím náčiním, k souvislým řečovým projevům a přiměřeným komunikativním dovednostem. Menší pozornost věnovaly správné výslovnosti dětí (a to i ve třídě nejstarších dětí), v běžných mluvních projevech nereagovaly na logopedické potřeby převážně většiny z nich. Individuální podpora dětí v této oblasti je příležitostí školy.

Ve třídě nejstarších dětí zařadila učitelka do programu druhého dne inspekční činnosti postupnou organizaci svačiny dětí, což podpořilo jejich samostatnost, možnost přecházet z činnosti do činnosti bez zbytečných prostoje a čekání na sebe navzájem. Odpolední hudební chvílka s kytarou přispěla k přirozenému zklidnění a naladění dětí na odpočinkové činnosti a byla příkladným důkazem péče, kterou přirozeným hudebním projevům škola věnuje. Také zařazováním repertoáru krajových písní (v nářečí) učitelky cíleně podporovaly sounáležitost s místem, kde děti žijí; děti bez ostychu, s chutí a nadstandardně (projev, intonace, rytmus) zvládaly písně, které patří k lidovým tradicím. Specifická příprava nejstarších dětí (včetně dítěte s odkladem povinné školní docházky) na další vzdělávání nebyla realizována systematicky, z plánovaných i realizovaných činností však zřetelně vyplynula cílená snaha učitelek přirozeným způsobem rozvíjet předmatematické, předčtenářské a přírodovědné dovednosti dětí, a to při všech vhodných příležitostech, které se v průběhu vzdělávání naskytnou. Patrná byla zejména tematická provázanost environmentální výchovy, děti prokázaly dobré znalosti o nejbližší přírodě. Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví probíhala prostřednictvím aktivního pobytu venku

na školní zahradě i v přírodním okolí mateřské školy, zařazováním pravidelných zdravotně preventivních aktivit, pohybových a relaxačních her. Pitný režim byl ve všech třídách zajištěn a průběžně využíván. Organizaci dne ve dvou třídách částečně svazovalo stravování dětí v oddělených prostorách tříd. Odpolední činnosti, včetně vhodně voleného klidového režimu, umožňovaly dětem naplňovat rozdílné potřeby odpočinku.

Z realizovaných činností bylo zřejmé, že děti mají osvojeny základy práce s výtvarným i pracovním materiálem, příležitostí školy je však v této oblasti více podporovat tvořivost a fantazii dětí s využitím širší škály vhodných pracovních, výtvarných i běžných doplňkových materiálů. Méně byly děti vedeny k experimentování, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant jejich řešení. Společným rysem činností však byla přiměřená aktivita dětí, které vyjadřovaly potřebu učit se, spolupracovat, objevovat, projevovaly zájem o nové poznávání a přiměřeně věku komunikovaly a prezentovaly již osvojené dovednosti.

Ve všech třídách bylo zaznamenáno bezpečné sociální a emoční prostředí, důraz na environmentální a pohybovou výchovu i pozitivní vzájemné vztahy. Průběh vzdělávání se vyznačoval určitou sevřeností režimu dne ve věkově homogenních třídách, malou spoluúčastí zejména nejstarších dětí na přípravě programu třídy a menší podporou samostatnosti, spolurozhodování i seberealizace jednotlivých dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Nedostatky v ŠVP PV nejvíce ovlivnily evaluační činnost školy, a to ve vztahu ke sledování individuálního pokroku jednotlivých dětí i k celkovému hodnocení naplňování cílů ŠVP PV. Učitelky ve sledovaném období uplatňovaly nastavený systém méně podporujícího předmětově orientovaného třídního plánování a hodnocení, což je limitovalo nejen ve výchovně-vzdělávací činnosti, ale také je nevedlo k účinné sebereflexi práce. Rizika byla také shledána ve sledování individuálního rozvoje dětí, zavedený formulář k individuální diagnostice rozvoje dítěte nekorespondoval s požadavky RVP PV, učitelky tak o dětech získávaly pouze některé informace, které neumožňovaly sledovat vývoj dítěte ve všech (RVP PV) definovaných oblastech.

Ve sledovaném období nebyly zaznamenány žádné dětské úrazy, což svědčí o soustavné pozornosti dospělých věnované bezpečnému prostředí ve škole a účasti na aktivitách pořádaných mimo budovu školy.

Škola vytváří vhodné podmínky pro úspěšnost dětí v předškolním vzdělávání vstřícným přístupem a pohodovou atmosférou, umožňuje dětem získávání dovedností, postojů i hodnot a rozšiřování jejich poznatků důležitých pro osobnostní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Ve strategických dokumentech škola zatím nestanovila postupy na podporu dětí dle kritérií RVP PV a účelný systém hodnocení výsledků školy. Příležitostí školy je také vedení (zejména nejstarších) dětí k elementární sebereflexi a sebehodnocení, které by podporovalo jejich sebedůvěru a chuť samostatně tvořit, učit se a poznávat.

Rodičům dětí s narušenou komunikační schopností je doporučována návštěva logopedky. Významným pozitivem práce je vzájemná smysluplná spolupráce MŠ a ZŠ. Děti tak mají příležitost bezproblémového přechodu z předškolního do základního vzdělávání ve známém prostředí.

Mateřská škola připravuje děti ve všech oblastech vzdělávání na povinnou školní docházku a život ve společnosti. Příležitostí školy je nastavení evaluace procesu vzdělávání i průběžného vyhodnocování individuálních pokroků dětí tak,

aby poskytovaly kvalitní zpětnou vazbu o stanovených cílech i zvolených pedagogických postupech a umožňovaly sledovat a dokumentovat osobnostní pokroky a rozvoj každého dítěte.

Závěry

- a) Pedagogický styl a způsob, jakým jsou děti v MŠ vedeny, je podporující, sympatizující a odráží se v empatické komunikaci pedagogických pracovníků s dětmi. Děti v MŠ nacházejí potřebné zázemí a kamarádské společenství. Aktivity zaměřené na poznávání přírody vytváří základy pro otevřený a odpovědný postoj dětí k životnímu prostředí. Ke zdravému tělesnému rozvoji dětí směřuje pravidelné zařazování cvičení a aktivního pohybu v přírodě. Předškolní vzdělávání obohacují další aktivity zaměřené na oblast sportovní, kulturní a společenskou. Dobré předpoklady pro naplňování cílů předškolního vzdělávání jsou vytvořeny zlepšujícím se materiálně technickým zázemím školy.
- b) ŠVP PV (který je škola povinna ve stanovené lhůtě uvést do souladu s RVP PV, viz Protokol, čj. ČŠIM-76/14-M ze dne 14. února 2014.) naplňovala MŠ převážně předmětově orientovaným způsobem vzdělávání, chyběla kvalitně prováděná plánovací i evaluační činnost jak na úrovni rozvoje jednotlivých dětí, tak i celkových výsledků vzdělávání. Průběh vzdělávání v MŠ obsahoval dílčí rizika v organizaci a vzdělávací nabídce prostřednictvím metod a forem, jež děti méně vedou k vlastnímu rozhodování, tvořivému sebevyjádření a řešení problémů.
- c) Příležitostí mateřské školy je realizace vzdělávacích záměrů tak, aby jejich obsah představoval kompaktní, přirozeně propojený celek s nabídkou vzájemně provázaných aktivit, v nichž se jednotlivé vzdělávací oblasti prolínají. Pro eliminaci případných rizik je třeba více se zaměřit na systematictější vyhodnocování činnosti mateřské školy ve všech oblastech a v pedagogickém procesu preferovat ve větší míře prožitkové a situační učení. Další příležitostí školy je rovněž zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní metody předškolního vzdělávání a využít podnětů nové učitelky získaných studií na vysoké škole.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina MŠ Troubelice, příspěvkové organizace ze dne 11. prosince 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. ledna 2014
3. Výkaz o mateřské škole S1-01 k 30. září 2013 ze dne 3. října 2013, výkaz o mateřské škole S1-01 k 30. září 2012 ze dne 2. října 2012, výkaz o mateřské škole S1-01 k 30. září 2011 ze dne 3. října 2011.
4. Povolení výjimky v počtu dětí ve třídách MŠ v Troubelicích ze dne 3. prosince 2013
5. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole ze dne 18. ledna 2011
6. Přihlášky dětí do mateřské školy (včetně záznamů o očkování) vedené ke dni inspekce
7. Evidenční listy dětí vedené ke dni inspekce
8. Přehled docházky dětí v mateřské škole vedený ve školním roce 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 ke dni inspekce
9. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy pro školní roky 2011/2012 (23), 2012/2013 (17), 2013/2014 (20)

10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Škola - dílna lidskosti“ platný od 1. září 2006
11. Třídní vzdělávací program vedený ve školním roce 2012/2013, 2013/2014 k datu konání inspekce včetně hodnotících listů ve školním roce 2013/2014 ke dni inspekce
12. Třídní knihy ve školním roce 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 ke dni inspekce
13. Roční plán školy – školní rok 2013/2014
14. Koncepce rozvoje mateřské školy Troubelice (bez data vyhotovení)
15. Schéma řízení v MŠ Troubelice ze dne 27. srpna. 2013
16. Spolupráce s organizacemi, institucemi a subjekty ve školním roce 2013/2014
17. Mimořádné akce a události ve školním roce 2013/2014
18. Školní řád MŠ s platností od 1. září 2013 (včetně podpisů všech zaměstnanců MŠ)
19. Poučení dětí o bezpečném chování v MŠ pro školní rok 2013/2014
20. Organizační řád MŠ s platností od 1. září 2007
21. Pracovní rozvrh pro pedagogické a nepedagogické pracovníky pro školní rok 2013/2014
22. Plán pedagogických rad pro školní rok 2013/2014
23. Záznamy z pedagogických rad – školní rok 2012/2013, 2013/2014
24. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2013/2014
25. Plán kontrolní činnosti v MŠ Troubelice pro školní rok 2013/2014 ze dne 28. srpna 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 26, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Bařinková Z., v. r.

PaedDr. Libuše Vrbová, školní inspektorka

Libuše Vrbová, v. r.

Bc. Hana Cetková, přizvaná osoba

Hana Cetková, v. r.

V Olomouci dne 14. února 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Věra Poštulková, ředitelka školy

Věra Poštulková, v. r.

V Troubelicích dne 20. února 2014

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.